

259

ความแตกต่างในแนวความคิดเห็น

เกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้ง

พันตำรวจโท ชาติชาย สุขคานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปักครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-915-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I ๑๗๔๗๑๒๘ X

OPINION DIFFERENCES CONCERNING
THE ELECTION OF PROVINCIAL GOVERNORS

Pol. Maj. Lt. Chartchai Sukhagganond

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Government

Department of Government

Graduate School

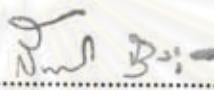
Chulalongkorn University

1995

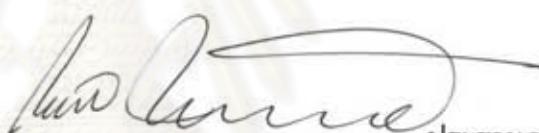
ISBN 974-632-915-4

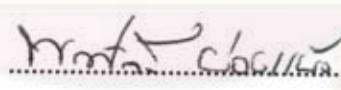
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัด
ที่มาจากการเลือกตั้ง
โดย พ.ด.ท.ชาดิชา ลุขคานนท์
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

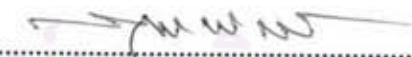
บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิหน้าที่

 คณะบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.กระمل ทองธรรมชาติ)

 ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจิวิชชนารักษ์)

พิมพ์ด้นฉบับบทด้วยอวัยวะนิพนธ์ภาษาไทยกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

พ.ศ.๒๕๖๐ ชาดิชัย สุขคานนท์ : ความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจาก การเลือกตั้ง (OPINION DIFFERENCES CONCERNING THE ELECTION OF PROVINCIAL GOVERNORS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. พรหักดี ผ่องผ้า, 155 หน้า. ISBN 974-632-915-4

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับ การมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจาก การเลือกตั้ง

ผลการศึกษาพบว่า ตลอดเวลาระยะเวลา 2 ปี 7 เดือน ของรัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ประดิษฐ์บุญหาในเรื่องการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวเป็นประดิษฐ์บุญหานางการเมืองที่มีการอภิปรายถกเถียงกันอย่างกว้างขวางและจริงจัง โดยความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาจาก การเลือกตั้งระหว่างกลุ่มข้าราชการประจำฝ่ายปักครองกับพระรัตนโกสินทร์ที่ร่วมรัฐบาลผสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระคลังธรรม มีสาเหตุหลักมาจากการที่ข้าราชการประจำฝ่ายปักครองเกրงกลัวจะสูงเสียอ่านใจในขณะที่พระรัตนโกสินทร์ที่ร่วมรัฐบาลผสมก็ต้องการที่จะใช้การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นวิธีการในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่น ทางออกของเรื่องนี้ได้แก่ การเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดที่รับผิดชอบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนผู้ว่าราชการจังหวัดที่มาราชการแต่งตั้งเดิมคงเอาไว้ และให้รับผิดชอบงานประจำติดต่อกับรัฐบาลกลางไม่เกี่ยวกับการบริหารงานในท้องถิ่น เช่นนี้ จะเป็นทางออกที่ดีที่สุดของทุกฝ่ายได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

C331692 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: ELECTED PROVINCIAL GOVERNORS/ OPINION DIFFERENCES

CHARTCHAI SUKHAGGANOND, POL.MAJ.LT. : OPINION DIFFERENCES CONCERNING THE ELECTION OF PROVINCIAL GOVERNORS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PORNSAK PHONGPHAEW, Ph.D. 155 pp. ISBN 974-632-915-4

This thesis is a study of differences in expressed opinions concerning the virtue of elected provincial governors.

Throughout the 2 years and 7 months of the Chuan government, the issue of whether provincial governors should be elected has been widely and extensively debated. Differences in opinions came from the government officials within the Department of Local Government, Ministry of Interior on the one hand, and elected politicians on the other. The government officials are concerned that their power base will be eroded while the politicians expected to gain their base in the provinces. The solution seems to be that there should be 2 kinds of governors : the elected governors be responsible to the affairs within the province while the appointed governors be responsible for the coordination with government in Bangkok.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปักษรคง
สาขาวิชา การปักษรคง
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต *๖๖๖๔*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. ดร. ค. ๑๖๑๖*
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่เรียนร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.gramml ทองธรรมชาติ (ประธานกรรมการ) รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแฝ้า (อาจารย์ที่ปรึกษา) และรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุริธรรมราษฎร์ (กรรมการ) ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา อันมีค่าอ่อนน้อมถ่อมตนในการให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้ง พ.ต.ท. อุทัยวรรณ แก้วสะอาด ที่เป็นทั้งพี่ และผู้บังคับบัญชาที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณคุณอัครเมศ ทองนวล ที่ให้คำแนะนำและเป็นส่วนสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ ที่ลืมไม่ได้ขอบคุณคุณ คุณแม่ และคนข้างเคียงที่เป็นกำลังใจ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จลั้นโดยสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากยังพอ มีคุณค่าในทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขออนุญาตแก่ผู้ที่มี อุปการะคุณนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วทุกท่าน.

พ.ต.ท.ชาติชาย สุขคานนท์

ตุลาคม 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘

บทที่

1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
สมมุตฐานในการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
วิธีการศึกษา	4
แนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
การนำเสนอเรื่อง.....	18
2 การบริหารราชการแผ่นดินของไทย	20
ความนำ.....	20
การบริหารราชการแผ่นดิน.....	20
การบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน	24
แนวโน้มทางการเมืองการปกครอง.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	การบริหารราชการระดับจังหวัด และความสำคัญของตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด	51
	ความเป็นมาของจังหวัด	51
	การจัดระเบียบการบริหารราชการของจังหวัดในฐานะการบริหารราชการส่วนภูมิภาค	59
	การจัดระเบียบการบริหารราชการของจังหวัดในฐานะการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น	60
	อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด	68
	สถานภาพและบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด	71
	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด.....	75
4	ความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มานางากการเลือกตั้ง	85
	ความนำ.....	85
	ความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มานางากการเลือกตั้ง	87
	นโยบายของพรรคราชเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด.....	87
	กลุ่มที่เห็นด้วยกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด.....	92
5	บทสรุปและเสนอแนะ	130
	อภิปรายผลการวิจัย.....	133
	บรรณานุกรม	141
	ประวัติผู้เขียน	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ประเด็นความแตกต่างในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีผู้ว่าราชการจังหวัด ที่มาจากการเลือกตั้ง	123

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**